

עפ"ת 4877/03/15 - חמודי סמרי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 4877-03-15 סמרי נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופטת רונית בש
העורר חמודי סמרי
נגד מדינת ישראל
המשיבה

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (ס' הנשיא, כב' השופט גיל קרזבום) (להלן: "בית משפט קמא"), שניתנה ביום 26.2.15 ולפיה הוחלט בדבר פסילת העורר מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 60 יום, זאת בבקשת המשיבה להורות בדבר פסילת העורר עד סוף ההליכים המשפטיים נגדו (להלן: "החלטת בית משפט קמא" או "ההחלטה").

החלטת בית משפט קמא

2. בהחלטת בית משפט קמא צוין, כי בבקשת המשיבה לפסילת העורר עד תום ההליכים נגדו הוגשה לאחר שנתפס העורר נוהג במהירות של 167 קמ"ש במקום בו מותרת מהירות מירבית של 90 קמ"ש, עבירה מיום 25.1.15.

3. עוד נקבע בהחלטה, לאחר שעין בית משפט קמא בחומר החקירה ושקל את טענות הצדדים, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת עובדות כתב האישום. צוין, כי מפעיל מכשיר "הדבורה" פירט את נסיבות המקרה וערך זכרון דברים להפעלת המכשיר, וכי מרישומי המפעיל עולה כי בוצעו בדיקות תקינות בתחילת ובסיום המשמרת וכן כי מולאו כל הסעיפים הנדרשים על מנת לוודא מדידה תקינה. עוד עולה מן ההחלטה כי בסעיף 5ד לטופס זכרון הדברים להפעלת מכשיר ה"דבורה" צוין מפורשות כי, במהלך מדידת ונעילת רכב המטרה נשמע צליל "בודד רצוף" וכי אין ברישום "צליל דופלר אחיד רצוף" כדי ללמד אחרת, מאחר שגם מרישום זה של השוטר ניתן להבין כי מדובר בצליל אחד ולא במספר צלילים. כן נקבע כי טענת העורר לפיה לא נרשמו מרחק ומהירות המרדף, אינה מלמדת בדבר כרסום בעוצמת הראיות לכאורה ודינה להתברר במסגרת שמיעת התיק העיקרי. צוין בהחלטה כי, במעמד קבלת הדו"ח ולאחר שהוצגה לו המהירות שנמדדה, לא טען המשיב למהירות אחרת, כי אם הגיב: "אני ממחר הביתה", דבר המחזק את ראיות המשיבה. עוד צוין בהחלטה, כי גם במסגרת השימוע לא טען המשיב למהירות אחרת, כי אם אמר: "אמא לקחו אותה לבית חולים אז לא ידעתי מה לעשות". אשר לטענת המשיב לפיה, לא הוכחה אמינות מכשיר ה"דבורה" נקבע בהחלטה, כי דין טענה זו להתברר במסגרת שמיעת התיק העיקרי. בנקודה זו צוין כי, אמנם נקבע במספר תיקים כי טרם הושגה "מסה קריטית"

לצורך ביסוס חזקת האמינות של המכשיר, אולם אין בכך כדי לשלול את מהימנות המכשיר, כפי שזו הוכחה בתיקים בהם הוגשה חוות דעת מומחה ע"י המאשימה. עוד נקבע בהחלטה כי אף טענת המשיב לפיה הושמטה מנוהל ההפעלה במשטרת ישראל "בדיקה מהותית", דינה להתברר במסגרת שמיעת התיק העיקרי.

4. לאחר שבית משפט קמא קבע, כאמור, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת עובדות כתב האישום, נבחנה בהחלטה שאלת מסוכנות המשיב וקיומה של עילת פסילה. בהחלטה נקבע, כי עסקינן בנהיגה במהירות גבוהה וחריגה (167 קמ"ש במקום 90 קמ"ש), אשר יש בה כדי לסכן את העורר ואת ציבור המשתמשים בדרך וכי במזל לא הסתיימה הנהיגה בתאונה קשה. עוד הודגש בהחלטה היות העורר נהג צעיר, אשר הוציא רישיון נהיגה בשנת 2013, כנדבך נוסף לצורך לימוד בדבר מסוכנותו של העורר וקיומה של עילת פסילה, מה גם שב"כ העורר לא טען להיעדר עילת פסילה.

5. עם זאת, בהתחשב בכך שאין בעברו של העורר הרשעה קודמת בעבירה דומה ובכך שהעורר היה נתון בפסילה מינהלית למשך 30 יום, נקבע בהחלטה כי אין מקום להורות בדבר פסילת העורר עד תום ההליכים נגדו וכי ראוי לקצוב את תקופת הפסילה בדרך של איזון בין מסוכנות העורר, הצורך להגן על ציבור המשתמשים בדרך והפגיעה באורח חייו של העורר.

6. לפיכך, הורה בית משפט קמא בדבר פסילת העורר מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה למשך 60 יום מיום מתן ההחלטה.

נימוקי הערר

7. בנימוקי הערר נטען כי מכשיר "הדבורה" הוא מכשיר שמעולם לא נקבעה אמינותו, על בסיס ההלכה בע"פ 4682/01 (ע"פ 2216/01) **לוי ועטיה נ' מ"י** (פ"ד, נח(1), 304), באופן שתיוצר חזקה עובדתית המחייבת את הנאשם להביא בפני בית המשפט ראיות מצידו אם הוא טוען נגד אמינות המכשיר. נטען, כי בפסק דין **לוי עטיה** הנ"ל נקבע במפורש כי האמינות של המכשיר היא עניין שבעובדה, אשר יש להוכיחו כראוי, מה שלא מתקיים לעניין מכשיר ה"דבורה". נטען בהודעת הערר, כי גם בהליך מנהלי לא ניתן לייחס למכשיר ה"דבורה" אמינות, שכן הניסיון לבסס את אמינות ה"דבורה" על ההלכה של תקינות המעשה המנהלי מתייחס לשאלת הסמכות ולא לשאלה העובדתית. לפיכך, נטען כי גם בהליך המנהלי לא ניתן לייחס למכשיר "הדבורה" אמינות.

8. עוד נטען ע"י העורר כי נוצר כלל לפיו צליל דופלר בודד מוכיח את בדידות המכשיר, זאת היות ועפ"י הוראות מכשיר ה"דבורה" מחויב שיהיה רק רכב אחד בתחום התפיסה, אולם במקרה דנן, מדובר בדבר צליל דופלר אחד ורצוף שאינו צליל דופלר בודד.

9. כן נטען, כי עיון בדו"ח מלמד כי עסקינן בשעת לילה וכי אין כל נתון בדבר טווח הראייה של השוט, כמו

גם מרחק הרדיפה, המרווח בין כלי הרכב בעת הרדיפה וכן כי אין כל ציון של השוטר בדבר מהירות רכבו שרדף אחרי רכב שנסע במהירות של כ- 170 קמ"ש, דבר המצריך את ציון המהירות הגבוהה שמפתח השוטר כדי לרדוף אחר הרכב העבריין.

10. עוד נטען, כי בחוברת ההפעלה שהוציאה משטרת ישראל לא הועתקה מחוברת היצרן בדיקה שלמה של קולנים וכי משטרת ישראל מתעלמת מהוראת היצרן לגבי קיומה של בדיקה מחייבת, דבר המהווה סיבה מספקת לפסילה מוחלטת של תוצאות מכשיר ה"דבורה".

11. העורר מליון, בנוסף, על כך שבית משפט קמא פסל אותו מלנהוג לתקופה של 60 יום, זאת במסגרת דיון בבקשה לפסילה עד תום ההליכים, דבר המהווה לדידו של העורר הענשה בלבד.

12. לפיכך, מבקש העורר לבטל את הפסילה שהושתה עליו, כאמור, למשך 60 יום.

טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

13. בדיון בפניי היום חזר ב"כ העורר על האמור בהודעת הערר, תוך שהליון על כך שבית משפט קמא לא התייחס למלוא טענותיו. ב"כ העורר טען כי לא קיימות במקרה דנן ראיות לכאורה, תוך ששב על טענתו בהודעת הערר לפיה, נשמטה מחוברת ההפעלה בעברית של מכשיר ה"דבורה" אחת הבדיקות הנזכרת בחוברת היצרן של המכשיר באנגלית, בעמ' 25 לחוברת. עוד טען ב"כ העורר, כי מפסילת העורר לתקופה קצרה יחסית ומאי היעדרות לבקשה לפסול את העורר עד סוף ההליכים, ניתן ללמוד בדבר הבעייתיות בתמונת הראיות לכאורה.

14. באת כוח המשיבה ביקשה להותיר את החלטת בית משפט קמא על כנה, תוך שטענה כי בית משפט קמא בחן את הראיות בתיק החקירה וקבע כי קיימות ראיות לכאורה. באת כוח המשיבה טענה כי מהחומר בתיק החקירה ניתן ללמוד לכאורה בדבר תקינות הפעלת מכשיר ה"דבורה" במקרה שבפנינו וכן בדבר קיומה של "ראשית הודאה" העולה מאמרות העורר. באשר לטענת ב"כ העורר בכל הנוגע לשוני בין חוברת היצרן באנגלית לבין תרגומה בעברית, טענה באת כוח המשיבה, כי דין הטענה הנ"ל להתברר בשלב ההוכחות.

באשר לעילת הפסילה, טענה ב"כ המשיבה כי עסקין במהירות הגבוהה ב-77 קמ"ש מהמהירות המותרת ובעורר שהוא "נהג חדש", הנוהג משנת 2013, אשר לחובתו שני רישומי תעבורה קודמים בגין דוחות תנועה - האחד מיולי 2014 והאחר מאוגוסט 2014. עוד טענה ב"כ המשיבה, כי בית משפט קמא החליט בדבר תקופת "צינון" של 60 יום, שהיא תקופה קצרה וביקשה שלא להתערב בהחלטת בימ"ש קמא.

דיון והכרעה

15. אין חולק כי לא נקבעה עד כה הלכה מחייבת בשאלת אמינות מכשיר ה"דבורה". בנקודה זו יפים דבריה הבאים של כב' השופטת הבכירה, נגה אוהד בפסק דינה בעפ"ת 32702-10-12 זלוף נ' מ"י (פורסם בנבו, 20.10.13):

"במצב עובדתי זה, לפיו שאלת מהימנות מדידת המכשיר נבדקה פעם אחת בודדת, וודאי שאיננו ניצבים בפני "מסה קריטית", כמותית ואיכותית של פסקי דין אשר מצאו פעם אחר פעם, לאחר בדיקות חוזרות ונשנות כי מדובר במכשיר מהימן, ואשר יחד מקימים חזקה כי מדובר במכשיר שתוצאות מדידתו מהימנות באופן שניתן לבסס עליהן הרשעה בפלילים. נכונה שבעתיים קביעה זו לאחר שהחלטה בדבר אמינותו (או למעשה הספק באמינותו כפי שעלה בפסק דין ציטרון) ניתנה בערכאת בית משפט שלום והיא אינה מחייבת משפטית ערכאות נוספות או מותב מקביל אחר. על שום כך אין אלא לקבוע כי לא מתקיימת חזקה עובדתית בדבר מהימנות תוצאות המדידה של מכשיר הדבורה, ולא ניתן להתבסס על ממצאי חוות הדעת שניתנה בפסק דין ציטרון בפסקי דין נוספים. משהגעתי לכלל מסקנה כי מכשיר הדבורה אינו נהנה מחזקת אמינות, אני קובעת כי צריכה היתה התביעה להוכיח את אמינות ממצאיו באמצעות חוות דעת מטעמה. משלא עשתה כן, לא הוכיחה כי ניתן להסתמך על ממצאיו. זאת ועוד, נכון למצב המשפטי במועד זה, בו טרם גובשה "מסה קריטית" וטרם ניתן פסק דין בערכאות הגבוהות במסגרתו נמצא, על סמך עדות מומחים, כי ממצאי הדבורה מהימנים, על התביעה להמשיך ולהוכיח בכל עת בה כופרת ההגנה באמינות המכשיר, את מהימנות ממצאיו, באמצעות חוות דעת מומחים. ודוק: כל עוד לא נהנה המכשיר מחזקת תקינות ומהימנות לא על הנאשם מוטלת החובה לסתור טענת התביעה כי המכשיר מהימן באמצעות חוות דעת נגדית או בכל דרך אחרת, אלא על התביעה החובה להוכיח כי המכשיר מהימן ותקין... ואכן, מקום בו המכשיר אינו נהנה מחזקה עובדתית בדבר תקינותו, ומקום בו הנאשם כפר מפורשות בתקינות ואמינות המכשיר, היה על התביעה לבקש לתקן את כתב האישום כך שיתווספו בו תעודת עובד הציבור והוספת העד שערך את אותה תעודה (כפי שעשתה), ובסופו של יום להעביר להגנה את אותה תע"צ ולהעיד את עורכה" (ראה גם: עפ"ת (מחוזי נצרת 14467-03-12 מ"י נ' קרליץ, פורסם בנבו, ניתן ביום 3.11.13).

16. בהינתן הדעת לאמור לעיל, על בית המשפט לבחון, תוך עיון בתיק החקירה, האם קיימות ראיות לכאורה, אשר די בהן לצורך שלב זה של הדיון בבקשה להורות בדבר פסילת העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בית משפט קמא קבע, כאמור לעיל, כי קיימות בנידון דין ראיות לכאורה להוכחת עובדות כתב האישום שהוגש, כאמור, נגד העורר. עיון בתיק החקירה שהובא לעיוני מלמד כי צדק בית משפט קמא בקביעתו הנ"ל וכי דין טענות ב"כ העורר בשאלת אמינות מכשיר "הדבורה" וממצאיו, כמו גם הטענה לגבי השמטת בדיקה מהותית מנוהל משטרת ישראל בדבר ההפעלה בעברית של המכשיר, להתברר במסגרת שמיעת הראיות בתיק העיקרי. ודוק, די בשלב זה באמור בזכרון הדברים להפעלת

מכשיר ה"דבורה", באמור בדו"ח התנועה, כמו גם באמור בטופס השימוע שנערך לעורר כדי ללמד בדבר קיום של מכלול ראיות אשר יש בו משום פוטנציאל להביא, לאחר שמיעת ראיות, להרשעת הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

17. ראשית, יצוין, כי מהדו"ח הנ"ל, שנערך ע"י השוטר, רס"ל רוזה מוראני (להלן: "השוטר") עולות נסיבות המקרה, באופן המבהיר, כי קטע הכביש הרלוונטי היה מואר וכי השוטר, שנסע בנתיב ימין מתוך שניים, הבחין ברכבו של העורר כשהוא מגיע מאחוריו בנתיב שמאל וחולף על פניו, כאשר רכבו של העורר היה רכב בודד לפני רכבו של השוטר, בכיוון נסיעתו, שאז נקלט הרכב בשדה הראייה במכשיר ה"דבורה" במהירות של 173 קמ"ש ולאחר כ- 3 שניות, כאשר המהירות יציבה בצג המכשיר בטווח +3 - 3 קמ"ש, הרכב היה עדיין בודד וכל הזמן נשמע צליל דופלר אחיד רצוף ננעל במהירות של 172 קמ"ש. עוד צוינה בדו"ח ע"י השוטר מהירות עצמית של 106 קמ"ש ותגובת העורר, כדלקמן: **"אני ממחר הביתה"**, דבר המהווה משום "ראשית הודאה", כנטען ע"י ב"כ המשיבה בנקודה זו ובצדק. עוד יובהר, כי גם מטופס השימוע שנערך לעורר עולה ראשית הודאה של העורר, בדבריו: **"אמא לקחו אותה לבית חולים אז לא ידעתי מה לעשות"**. בראשית ההודאה הנ"ל יש משום חיזוק לתמונה הראייתית. לכל האמור לעיל יש להוסיף את דו"ח זכרון הדברים להפעלת מכשיר ה"דבורה", שנערך ע"י השוטר והמלמד לכאורה בדבר ביצוע בדיקות תקינות של המכשיר ע"י השוטר בתחילת המשמרת ובסיום המשמרת, כמו גם בדבר סימון ופירוט כל הסעיפים הנדרשים לצורך וידוא תקינות המדידה של המכשיר. בדו"ח זכרון הדברים הנ"ל רשום, כנדרש, בסעיף 5ד: **"במהלך מדידת רכב המטרה ובמהלך נעילתו נשמע צליל בודד רצוף"**. אין בכך שבדו"ח התנועה בסעיף "נסיבות המקרה" נרשם **"צליל דופלר אחיד רצוף"** כדי ללמד כי לא נשמע צליל בודד רצוף, מה גם שמהאמור לעיל ניתן ללמוד כי נשמע צליל אחד ולא מספר צלילים, כפי שקבע בנקודה זו בית משפט קמא ובצדק.

18. נוכח האמור לעיל, הרי שצדק בית משפט קמא בקביעתו כי קיימות בנידון דין ראיות לכאורה להוכחת עובדות כתב האישום התלוי ועומד נגד העורר. כמו כן, צדק בית משפט קמא עת שקבע כי במקרה דנן מדובר במהירות הגבוהה ב- 77 קמ"ש מעל המהירות המותרת שהינה 90 קמ"ש, דבר הממחיש את המסוכנות הן לעורר והן לכלל המשתמשים בדרך ומלמד בדבר קיומה של עילת פסילה, כמו גם עובדת היות העורר נהג צעיר, אשר לו רישיון נהיגה פרק זמן לא ארוך (משנת 2013).

19. בית משפט קמא איזן כראוי בין הצורך להגן על ציבור המשתמשים בדרך נוכח מסוכנותו של העורר לבין העובדה שבעברו של העורר אין כל הרשעה בעבירה קודמת דומה, כמו גם הצורך למנוע פגיעה באורח חייו של העורר, וכן התחשב בית משפט קמא בכך שעל העורר הושתה פסילה מנהלית לתקופה של 30 יום. לפיכך, קצב בית משפט קמא את תקופת הפסילה לתקופה של 60 יום, אשר ניתן להגדירה כ"תקופת צינון", כנטען ע"י ב"כ המשיבה. לפיכך, אינני מוצאת, בנסיבות העניין, כי נפל פגם כלשהו בהחלטת בית משפט קמא.

20. סיכומי של דבר, אני דוחה את הערר בתיק זה.

המזכירות תמציא החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ז אדר תשע"ה, 08 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.